

ఆంధ్ర ర్యాలు

అనుకండుకాసు (అంటే పూర్వపు ఇంటరు కాసు) పెట్టెలో తగుమాత్రముగా జనం ఉన్నప్పటికీ కేంద్రానికి రెండు వైపులా చెరొక యిద్దరూ కూచోదగినంత స్థలం మిగిలేవుంది. కాబట్టి మాంధి తాపీగా కూచున్నాను ఆయన. సన్నగోరంచు ముతక పంప, ఖద్దరుగా చలామణి అయే నేత గుడ్డతో కుట్టిన లాల్చీ వేసుకుని, ఒక ఆప రాధ పరిశోధకనవల చదువుతూ కూచున్నాను. వైన ఉత్తరీయం వేసుకోవటం హైందవ సంప్రదాయమేగాని తనవృత్తికి అటంకం అవుతుందనే నిమ్మకంతో ఆయన అడిగినచీ దానిని విసరించాడు. తీర్చిదిద్దిన విభూతిరేఖలు, వాటిమగ్య పూర్వపు అర్చనా కౌసుకి ఇంచుమించుగా గంధాక్షతలు ఆయన సదాచారసంపన్నతకు ప్రత్యక్ష తారాణాలు. ఏవో భుక్తికోసం ఈ వృత్తిని స్వీకరించటంవల్ల లౌకికంగా ఉంటున్నారగాని, లేక పోయినట్లుంటే తప్పకుండా బాట మున్యాశ్రమాలనే ఆధ్యాత్మిక చింతనలో కాలం గడిపేవారిని ఆయన్ను చూసినవారందరికీ అనిపించక మానదు.

ఎందుకేనా ముందు జాగ్రత్త మంచినీ అభిప్రాయంతో ఆయన కిటికీలకు దగ్గరగా నున్న బల్బుమీద కాక మగ్యనున్న బల్బుమీదే కూచున్నాను. దీనినిగురించి ఆయన ఒక అరగంటవరకూ చెప్పగలరు— ఏవేవారికి ఓపిక అంటూ ఉంటే... రైల్వే కిటికీల దగ్గర కూచుని ప్రయాణిస్తూ ప్రమాదానికి గురైన బాళ్ళి వివరాలు లేదంటే ఒక వంపంపని గురించిన భోగటా ఆయనదగ్గర ఉంది. ఐతే ఇప్పుడు అవన్నీ చెప్పే స్థితిలో లేరు ఆయన. తన చేతిలోని పుస్తకంలో కథ మాంధి పట్టులో నడుస్తూండడం చేత ఆయన అందులో లీసముయిపోయాడు ఒకసారి కనుబొమలు ముడివేసి చాలా తీవ్రముయన సమస్యలను గురించి ఆలోచిస్తున్నట్లుగా ఉంటారు. అంతలో ఆ చిక్క కాస్తా విడిచి పోయినట్లుగా తృప్తిగా గాలి పీలుస్తారు. చురొకసారి—కథలో చక్కటి సన్నివేశం ఏదేనా తగిలికాబోలు - బాగా సరుకుని కూచుంటాను. ఇలాగ ఆయన అందులో

మునిగిపోయి తన మట్టుపక్కల ఏం జరుగుతున్నదీ తెలుసుకోలేని స్థితిలో ఉన్నాను. అంతవరకూ అంత ఏకాగ్రతతో చదువుతున్న కేంద్రగారు అప్పుడు కిటికీలోంచి లోపలికి వచ్చిన చతి గాలిని లెక్కచెయ్యక తప్పింది కాదు. దాంతో అప్రయత్నంగా ఆయన చెయ్యి జేబులో వున్న సిగరెట్టుకేసుమీదికి పోయింది పెట్టె తెరిచి నాజూకుగా ఒక్క సిగరెట్టు తీసి పెడిమలకు తిగించి, దానిని అంటించి వెంటనే తీసివేశారు. ఆ సిగరెట్టును కుడి చేతి చూపుడివేలుకి, మగ్యవేలుకి మగ్యగా నుంచి, పిడికీలి బిగించి, చూపుకు వేలుకి, బొటన వేలుకి మగ్యనేర్పడై ఖాళీ స్థలాన్ని మూతికి దగ్గరగా తెప్పి, రైలుపెట్టె కప్పువేసి చూస్తూ ఒక్కడమ్ము లాగాను. ఆ బాగని మాత్రం సుమాను అరనిమిపందాకా బయటికి వదలకుండా “హాగంథా ఏమియింనా చెప్పకోండి మాడ్డం!” అన్నట్లు సలుగురి ముఖాల్లోకి చూశారు. అయితే ఎవరూ ఆయనను చూడకపోవటం చేత నిరుత్సాహ పడ్డారు. కాని అలంతిదూరాన తల్లికొంగు పట్టుకుని నూరాంచేస్తున్న పసివాడొకడు తనకేసి పరకొయించి చూడటం గమనించి, వాడి ముఖంకేసి చూస్తూ ఆ బాగని వదిలారు. సంభ్రమాశ్చర్యాలతో “ఫలే! ఫలే!” అంటూ చప్పట్లు దరిచాడు వాడు తను చేసిన ఘనకార్యాన్ని చూసి మెచ్చుకున్నవాడొకడైనా ఉన్నందుకు యెంతో సంతోషించారు ఆయన. ఇట్లాగ సిగరెట్టు కాల్యటంలో వైవిధ్యాన్ని ప్రవర్తిస్తూ తన కిక్కినాసుర్వాలకి తానే మురిసిపోతున్నాను. సిగరెట్టు అంతా పూర్తి అయ్యేవరకు దాని తాలూకు మసినీ దానినుండి ఆయన వేరు చేయలేదు మగ్య మగ్య నాలుగైగు సార్లు ‘ఆ మసినీ దులిపివెయ్యటానికా’ అన్నట్లు కుడిచేతి వేళ్లతో అతి నాజూకుగా చిటికలు వేశారు. కాని ఆ అగురుకు నుసి సిగ

రెట్టునుండి వేరుకొకుండా జాగ్రత్తపడ్డారు. అందుచేత కాలిపోయిన సిగరెట్టునునే ఐనా కాని ఆకారంలోనూ త్రం సిగరెట్టులాగే ఉండి, కాలవలసిన సిగరెట్టుభాగం, కాలిన సిగరెట్టుభాగం కలిపితే సరిగా సిగరెట్టు అంత పాపపూ ఉండిపోయింది చివరిదాకా. అది పూర్తయేసరికి ఆయన లో అంతికుముందు కంటే ఎక్కువ ఉత్సాహం వచ్చింది ఆ నూతనోత్సాహంలో ఆయన పుస్తకం తీసుకుని మళ్ళా చదివటం మొదలు పెట్టారు.

చదువుతూ చదువుతూ అలవాటుచూస్తున్న ఎవరూ చేతి మునివేళ్లతో మీసాలని సవరించారు. ఆపని ఆయన చేసే సరికి దగ్గరలో నవ్వులు, గుసగుసలు వినిపించాయి. ఏమిటో అని అటుకేసి చూశారు. కొందరు కుర్రాళ్ళు తనకేసి చూసి నవ్వుతున్నారు. మొదట్లో కారణం స్పష్టంగా తెలియలేదు. కాని అంతలో చిలుకున్న స్ఫురణ తోచ్చింది. వాళ్ళు తన మీసాలని చూసి నవ్వుతున్నట్లుగా తోచింది. వెంటనే మరుసరోడ్డికి వెళ్ళి అద్దంలో చూసుకున్నాను తన ఆనుమానమే నిజమయింది. మునివేళ్లతో మీసాలని సవరించుకున్నప్పుడు వాటిలోని తెలని వెంట్రుకలు బయటపడ్డాయి అది చూసే వాళ్ళు నవ్వారు. అసలు బయలుజేరేటప్పుడే అనుకున్నాను—ఇంటికి జేతవరకు మీసాలమీద చెయ్యి వేయ్యకూడదని... అయితే నేం - అలవాటుకొద్దీ వయ్యలమూ, అంతలో శ్వేతకణాలు బయట పడటమూ, అది ఆ కొంటు కుర్రవాళ్ళ కంట బడటమూ.. ఇన్నీ జరిగాయి ఇంకా ఇంతో ఖర్క...కాకపోతే ఏమిటి? ఇంటిదగ్గర బయలుజేరేటప్పుడు ఎంత పెడికినా మీసాలకి వేసుకునేరంప కనిపించలేదు. అంతకు ముందునాకు చింటాకు దాస్తో ఆకుకున్నాడు. అప్పుడు అది వాడి చెతులోంచి తీసి వాసి ఏడిపించటం ఎంకుకుతే అని ఉపేక్ష చేశాడు తను తీరా మర్నాడు ఉదయం తను ప్రయాణం కావలసి వచ్చేవేళకి అది కనిపించలేదు ఎక్కడుంకో తీరిగా చెతుకుదామంటే వ్యవధిలేదు.. ఖాసీ కొత్తది కొనుక్కుందామంటే ఇంకా తెల్లవారలేదు...అందువల్ల ఎలాగో సరి

మధిర భానుమూర్తి

పెట్టుకుని వైకి నల్లనివెంట్రుకలే కనిపించే బట్టు జాగ్రత్తగా పరి ఎలానూ సాయం త్రానికి వచ్చేయ్యవచ్చును గదా అని ప్రయాణమయ్యాడు. ఆ బయలుశేరే బప్పుడే తిరిగి ఇంటికి వచ్చేవరకు మీసాలమీద చెయ్యి వెయ్యకూడదని, వచ్చిన తరువాత ఆ రంగు సంపాదించటం తేలికే గనక ఇక ఏ బాధా ఉండదని అనుకున్నాడు. కాని అప్రయత్నంగా ఈ పని జరిగినందుకు ఎంతో నొచ్చుకున్నాడు.

అసలు ఈ రంగు రాయటం అలవాటు చేసుకున్నందుకు తనని తాను ఎంతగానో నిందించుకున్నాడు. అయినా ఇది తనకు తనయి కోరి చేసుకున్న అలవాటుకాదు. ఆ రావు చేశాడు. వాడు అరవైఅయిదేళ్ళకి వైబిట్ వయసున్నా కాని ముప్పయి సంవత్సరాల బాలాకుమారుడిలాగా అనుపించాలనే ఆరాటంలో నెరసినజాటుకి నల్లరంగు ముడతలుపడ్డ ముఖానికి వైఫ్రాతలు... ఇంకా ఎన్నో చేశాడు. ఈ తిమూరిలో నుమారు రెండుగంటలేనా గడుపుతాడు ప్రతిరోజూ.

కాడిని చూడటానికి తను ఒకసారి వెళ్ళే అక్కడ వాడు పట్టించాడు, తన మీసాలకి ఈ రంగు. తన మీసాలకి ఆ రంగు వేస్తే మంచి అందం వస్తుందంటూ తన అంగీకారాన్నే వా తెలుసుకోకుండా వాడే పూసి చేశాడు. అద్దంలో చూసుకుంటే తనకి కూడా బాగానే ఉన్నట్టనిపించింది. ఇంతలో ఎరుగున్న వాళ్ళు నలుగురైదుగురు అక్కడకి వచ్చారు. వస్తూనే వారంతా తన మీసాలకేసి పరకాయించి చూసి "దాక్కరు గారు ఏదో మంచు కనిపెట్టి నట్టున్నారే!... అయినా రావు గారంత ముసలి వారు కాదు గనక మీకు మంచు పట్టిచ్చింది కాబోలు!... ఆలోచన లెక్కకు గనక తల మీది జాట్లు నల్లబడ దనుకుంటా... కాని ఇక రావు గారికి మాత్రం ఈ రంగు తిప్పదు..." అన్నారు. వారు తనని వేళాకోళి చేస్తున్నానో, నిజంగా అంటున్నారో తెలియలేదు తనకి. కాని రావుని ప్రత్యక్షంగా వేళాకోళిం చెయ్యటం చేతి తనని నిజంగా మెచ్చుకుంటున్నారని విశ్వసించవలసి వచ్చింది. వారి బారీనుండి తిప్పించుకుండుకు లేక "ఏదో?... పని చేసినాండి..." అంటూ అస్వప్రంగా నీళ్ళు నమిలాడు తను.

ఆక్షణంనుంచి అనుకోని కొత్త సమస్య ఎదురయింది. వారంతా నిత్యం తన దిగిరకి వైద్యానికి వచ్చే వారే! ఇవాళ తనమీసాల నలుపుని ఇంతగా మెచ్చుకుని శేపు వాటి స్థానే తెల్లమీసాలు చూస్తే ఇంకే మయినా ఉందా? తన గుట్టు కాస్తా బయటపడి బోయా?... అందుచేత వారికి ఎప్పుడూ అలాగే కనిపించేందుకని ఇక ఆరింజి

వయ్యాలని నిశ్చయించు కున్నాడు. వెంటనే ఆ రంగుకొని ప్రతిరోజూ ఉదయం మీసాలకి రంగు వయ్యనిజే ప్రపంచానికి అగుపించేవాడు కాదు.

నుమారు ఒక నెల దాటాక తెలిసింది— ఆనాడు వారంతా తాను రంగు వేసినట్టు పసికట్టారని. కాని ఇప్పుడు వ్యవహారం చెయ్యిదాటిపోయింది. ఊళ్ళో చాలా మంది చూశారు. ఇప్పుడు తన తెల్లజాటు, నల్ల మీసాలుగల ఆనామీగా వేరు పొందాడు. అందుచేత వానిని మార్చేందుకు

పిలుతేడు. ఇక చెయ్యి దగ్గరల్లా పారపోయి నైవా ఒక్క నెరసినవెంట్రుకయినా తోం చూడకుండా తగు మాత్రం కట్టుదిట్టంగా రంగు వెయ్యటమే. అపని ఆనాటినుంచి చాలా శ్రద్ధగా చేస్తున్నాడు. అయితే నేంకే ఇవాళ తన దురదృష్టంవల్ల ఆ రంగు పోవటం, ఎంకే జాగ్రత్త తీసుకున్నా ఆ రహస్యం బయట పడటం, అందులో అల్లరి కుర్రకారు కంట పడటం జరిగింది.

మరొక రెండు వేషాల్లు దాటాక ఆ కుర్ర వాళ్ళంతా దిగిపోయారు. అప్పటికే ఆయన

కొద్ది మందికే తెలుసును

కానీరీ వేష వైభావం పెరిగి సాంకేతిక నువ్వయ్యగవారే దుస్తులకి వచ్చింది తంపాగి, ఎంతావారకీ వేష ఉమాళ్ళ మొదటి రంపకం. యా ఉమాళ్ళ దిప్పకే ఉమాళ్ళకే ముందుకు. అక్కొక్కవచ్చింది తంపాదియేమికి ఎంత వచ్చిన. ఎంత కొడుకు రంపక వేగి బొంబాయి లో అంకీ, వాళ్ళింకొక్క రోజు అంకీకొక్కమూ సుండుకు.

ప్రఖ్యాత బ్రాండు

తుషార్

వనస్పతి

ప్రతి టెన్సుకు 700 ఇంటర్నేషనల్ యూనిట్ల విలువను 'ప' మరియు 'డ' చేర్చబడిన

తుషార్ ప్రఖ్యాత బ్రాండు వనస్పతి. ఆరోగ్య ప్రదమగు రీతిని తయారు చేయబడి, పుష్టి, ఆరోగ్యము చేసగుటచే తుషార్ను సాటిలేని పంట వ్యాధ్యముగా నెంచుచున్నారు.

తుంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్.
హైదరాబాద్ (ద. ఆంధ్రప్రదేశ్)

★ ఆంధ్ర ర్యాలు ★

మనస్సు కుదుటపడింది. వాళ్ళు కంటికి కనిపించటంలేదు కనక ఇదివరకంటే కోపంలేదు గాని మొత్తానికి వారి మీద ఆయనకు కోపం తగ్గలేదు. ఇవాళ తనని చూసి వారు నవ్వారు గాని, వాళ్ళకి మాత్రం వయస్సు వచ్చేసరికి ఇవన్నీ రావా?.. మన చేతుల్లో ఏమన్నా ఉంది కనక నా-కౌపాలను కున్నప్పుడు రావటానికి, వద్దనుకుంటే బోవటానికి. యిప్పుడిలా నవ్వగానే సారా?.. లేవు వాళ్ళని చూసి ఆ కౌలపు చిన్న పిల్లలు ఇల్లాగ నవ్వయా?.. అప్పుడు తెలుస్తుంది వాళ్ళకి తన బాధ... ఇప్పుడంటే అరవై మైవబటి తను ఇలాగున్నాడు కాని వయస్సులో ఉన్నప్పుడు తనూ అందిగానే ఉండేవాడు. తనని అమ్మమ్మ అస్తమానం అనేది కూడాను "మనస్సునామ సంవత్సరంలో పుట్టినందుకు రూపవన్యస్సుడివిరా నాయనా!..." అంటూ. ఆ మాటవల్లే తనకి ఇప్పటికీ అరవై ఏళ్ళని బాగా గుర్తు.

ఇలా ఆలోచించినకొద్దీ అర్థం లేకుండా ఆలోచించడమే ఆవుతుంది గాని ప్రయోజనమేమీ ఉండబోదని తెలుసుకున్న వారై ఆయన తిరిగి పుస్తకం చదివటంలో మునిగిపోయాడు. ఉత్సాహంకోసం మరొక్క సిగరెట్టు ముట్టించి ముచ్చటగా పొగని నాసికా రంధ్రాలగుండా వదుల్తూ.

అప్పటికప్పుడే నూర్యుడు అస్తమించటానికని తొందరపడటం, ఆయన కూచున్న చోటికి చదవటానికి కౌవలనంత వెలుతురు లేకపోవటం, ఇంకా రైల్వే దీపాలు వెలిగించాలన్నంత జ్ఞానం స్వీచ్ లికి దగ్గరగా కూచున్న ప్రయాణికుడికొద్దీ తన

బోవటం, తన కంటినున్న కులోచనాలకి (చిన్న చిన్న పెద్ద భూతిదాలతో తియ్యారైన జోడు అది) చేతిలో వున్న పుస్తకానికి మధ్యగా వలయాలు తిరుగుతూ ప్రయాణిస్తున్న సిగరెట్టుపొగ అడురావటం వల్ల అక్షరాలు అస్పష్టంగా కూడా కనపడక, ఆయనకు కోపం ఎక్కువయి, చటుక్కున లేచి నుంచుని, ఔష్టులు తోడుక్కుని, గంభీరంగా నాలుగడుగులు స్వీచ్ బోర్డు దగ్గరకి చేసి లైటు వెయ్యి బోయి ఫాను చేసి "అబ్బ! ఉన్న చరిచాలక ఇదొకటా మహానుభావా?..." అని నలుగురిచేత అనిపించుకుని, వెంటనే ఫాను ఆపి, తనకు అవసరమన్నా లేకపోయినా అన్ని లైటు వెలిగించి వచ్చి కూచున్నాడు.

ఇంతలో మరొక స్టేషను వచ్చింది. రైలు ఆగింది. జనం మాడావుడిగా పట్టుపారం అంతా కలియ తిరుగుతున్నారు. కొందరు తమ చెట్టెలోకి ఎక్కబోయి "అరె! ఇది వరుపుల చెట్టెరా!..." అంటూ దిగిపోతున్నారు. ఎక్కేవాళ్ళికి ఎక్కాలని తొందర. దిగేవాళ్ళకి దిగాలని తొందర. మొత్తానికి జనం చాలా మండి ఎక్కుతూ ఉన్నారు. ఇందరినీ తప్పించుకుని ఒక నలభై ఏళ్ళివ్వక ఒక రోగిస్థి మనిషిని చెట్టెలోకి ఎక్కించి నలుగురినీ బ్రతిమాలి ఒక బెంచీ కాఫీ చేయించి దానిమీద ఆ రోగిని పడుక్కొట్టాడు. ఆ రోగికి చోటు ఇచ్చిన వారికి కృతజ్ఞత తెలియపరుచుకుంటూ తన మాత్రం నిలబడే ఉన్నాడు.

"పాపం ఇలా ఎంతదూరం తీసుకెడతారు?—చాలా బాధపడుతున్నట్టున్నారు.

మీ బాధోగాని?..." అంటూ ఆ రోగి మూలుగు విన్న ప్రయాణికుడు సానుభూతితో అడిగాడు.

"అబ్బే! ప్రక్క స్టేషనేనండీ! ... ఆ ఊళ్ళో మంచి డాక్టరు గారున్నారని, ఆయనకి మాబిందటానికి తీసుకు వెళుతున్నాము... చాలా కౌలంసించి బాధపడుతున్నానండీ..." అన్నాడు కూడా ఉన్నాయన.

ఈ మాటలు వినబంతో చదువుతున్న పుస్తకాన్ని అల్లాగే ఆవుచేసి దృష్టి వారికేసి మరల్వారు ఆళ్ళో శర్యగాదు.

"మరి అలాంటప్పుడు ఏ మద్రాసో, విశాఖ పట్టుమో తీసుకు వెళ్ళక బోయారా—ఈ చిన్న చిన్న డాక్టర్ కి చూపించే కన్నీ...!" అని అడిగాడు ప్రయాణికుడు. ఆ నిరసన, తృణీకారం తననే చేస్తున్నట్టుగా నొచ్చుకున్నారు శర్యగాదు. పైకి మాత్రం ఏమీ అనలేదు.

"ఆ!... అబ్బి అయాయండీ ... వాళ్ళు వల కాలేదు... అదృష్టం అంటూ ఉంటే ఇక్కడే బాసుపడాలో..." అన్నాడు రోగికి ఆసరాగా వచ్చిన మనిషి.

తన ఊరే ఆ రోగిని తీసుకు వస్తున్నారని, ఆళ్ళన్నీ ఆ ఊరు మీదే ఉన్నాయని, మద్రాసు, విశాఖపట్టణంలో కూడా వ్యాధి కుదరలేదని విన్నాక శర్యగాని మనస్సు కుదుట పడింది. అయితే వారు ఏ డాక్టరుకి చూపించదల్చుకున్నారో తెలియక తికమక పడుతున్నారాయన.

"అందరూ చెప్పారండీ.... ఈ వ్యాధి కౌత్రిగారు తిప్పకుండా కుదర్చగలరని... ఇదివరలో కూడా నాలుగైదు కేసులు ఇలాంటివి ఆయన కుదిర్చారట... మీ ఊరికి దగ్గరగా ఉన్న కౌత్రిని వదులుకుని ఇంత దూరం ఎందుకు వచ్చావనినన్ను మద్రాసులో అడిగారు కూడాను... ఈ యనకు అంత పేరుంది... ఏమో!... మానాడి అదృష్టం బాగుంటే ఆయన చేతులో వీడికి కూడా నయమయి పోతుంది..." అన్నాడు ఆయన.

ఈమాటలు విన్న శర్యగానికి మతిపోయినంత పనయింది. ఇంతవరకూ ఎన్నో ఊహా సౌధాలు నిర్మించుకుంటున్నాడు; దక్కని కేసు దొరుకుతోందని. అంతలో పిదుగు లాంటి మాట చెప్పినపడింది... ఇంతకూ వీళ్ళు వెళుతున్నది కౌత్రి దగ్గరకని తెలుసుకుని ఆయన నిశ్చేషులయి పోయాడు. కౌత్రి నిన్నుకొక మొన్న వచ్చి ప్రాక్టీసు పెట్టాడు. అతనివయస్సు అంతా బోసుచేస్తే తన సర్వీసంతలేదు. బోనీ విద్యా విషయకంగా ఏమన్నా ఘనదా అంటేకాదు. ఇద్దరికీ ఒకడేగ్రీ, ఆమాటికేవస్తే తన డిగ్రీ పూర్వపుడి గనక కౌత్రి డిగ్రీకన్న ఎక్కువ విలువైనది. పైగా వయస్సుచేత, అనుభవంచేత తనకు తెలివైన విషయాలు ఎక్కువ. తనకు

మీ బిడ్డ...

1, 3 నెలవత్తరముల నుద్య, కాబాపరులైన మగ బిడ్డలలో, లివర్ వ్యాధులు సామాన్యమని, మాలెక్కలవల్ల తలుచున్నది.

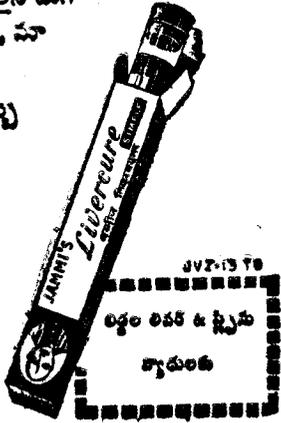
తరుచుగ అజీర్ణ వ్యాధులు, కడుపు ఉబ్బురము, చికాకు పడుట, కోపము, అకలి ముడగించుట మొదలైన గుణములు లివర్ వ్యాధిని సూచించు లక్షణములు.

కళంబో జచ్చురావని సంక తోచుట

జిమ్మి న్ లివర్ క్యూర్

జిమ్మి వెంటెరమణయ్య & సన్స్
జిమ్మి నింగ్స్ ప్రైవేట్, మద్రాసు-4.

కళంబో జచ్చురావని సంక తోచుట

ఉన్నంత కట్టుదిట్టమయిన. కాస్త్రుజ్ఞానం కాస్త్రీకి లేదని తనకి నమ్మకంగా తలుసు. ఏదో కొంత మోక్షామీద కొట్టుకుపోతున్నాడుగాని లేకపోతే నిజానికి తనకి, అతనికి సాటా?...

తన ఆఊళ్ళో ప్రాక్షీనుపెట్టి నలభై సంవత్సరాలు కావస్తోంది. ఇన్ని ఏళ్ళనించి ఆచుట్టు పక్కలకి తన ఒక్కడే నాడు-వైద్యుడు! ప్రజలందరికీ తలలో నాలుకగా ఉంటూ, వారందరి కష్టసుఖాలు తనవిగా తలపోస్తూ, వారికి వైద్యం చేస్తూ, ఇచ్చారనకుండా, ఇవ్వలేదనకుండా ఏదో గోప్యంగా కాలక్షేపం చేసుకుంటూ వచ్చాడు తను.

అసలు తన ఆఊరు వచ్చేనాటికి కేవలం సంచికట్టు వైద్యులు ఒకరిద్దరు తప్పిస్తే, వైద్యవిద్య నభ్యసించి, స్కూలు పరీక్ష విచ్చినవచ్చిన వారెవరూ లేరు. ఒకవేళ ఎవరైనా ఉన్నా వారు నాటువైద్యం తాలుకు పరీక్షలేవైనా అయారేమా కాని, తనలాగ ఇంగ్లీషువైద్యం తెలిసినవారు కాదు.

అందుకల్లనే తన ఆఊరు వచ్చి ప్రాక్షీను ప్రారంభించిన కొద్దిరోజులకే తనకి పెద్దపేరువచ్చింది. ముఖ్యంగా తన చేసే వైద్యంపట్లకన్న తనవద్దనున్న పరికరాలపట్ల వారికి ఆసక్తి ఎక్కువగా ఉండేది. వారెవరూ వాటిని ఇదివరలో చూడలేదు. అందువల్ల ఎంతో క్రోధగా వాటిని పరీక్షిస్తూ తన ఏమందు ఇస్తే అది త్రాగి ఎంత ఖరీదంటే అంతా ఇచ్చేవారు. అటువంటి అంకేరి రోజులు అవి...

తన వైద్యంవల్ల, నోటి మంచి వల్ల, క్రమంగా ఏదో కొంత స్థిరం, చరం సంపాదించుకోగలిగాడు తను... వాళ్ళకి కూడా తనంటే అలాంటి విశ్వాసం ఉండేది... ఈ విధంగా తన ఒక పాఠిక సంవత్సరాల పాటు ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యం వెలిగించాడు. అంటే ఇక ఎవరూ వైద్యులు లేరని కాదు. ఉన్నవాళ్ళు చెప్పకోదగినంతగా తనకి అడ్డురాలేదు. అలా ఉంటూండగా ఇంకా ఇద్దరు ముగ్గురు డిగ్రీలు పుచ్చుకునివచ్చారు. వారు రావటంతో తనకి కొంచెం నష్టంకలిగినమాట నిజమే!... కారణం— ఆఊరి జనాభా అలాగే ఉన్నార... వారి రోగాల సంఖ్యయినా చెప్పకోదగినంతగా పెరగలేదు... ఎటొచ్చి వెరిగినవల్లా వైద్యుల సంఖ్య అందువల్ల ఉన్నవాటిని అందరూ పంచుకోవలసివచ్చేసరికి ఒక్కొక్కరి బాటాకు వచ్చేది తగిపోయింది.

ఇలాగ కొన్ని సంవత్సరాలు గడిచాయి. తనకి వయస్సు మీరిపోతోంది. ఇదివరకంటే కత్తి - ఎంత తెచ్చిపెట్టుకుందామనుకున్నా-ఉండటం లేదు... అందుచేతనే తనకూడా అంతబాధ పడటంలేదు. అలాగే రోజులు గడిచిపోతే అంత బాధగా ఉండక

పోన... కాని అలా బరకతే... ఎక్కడ నుంచో ఉన్నవలాగ వచ్చి ఈ ఊళ్ళో ప్రాక్షీను పెట్టాడు కాస్త్రీ. అంటే!... అందరి అదృష్టాలు తలక్రిందులు అయ్యాయి. ఇప్పుడు ఊరెక్కడోగిట్టివాళ్ళూ కాస్త్రీ దగ్గరే వైద్యం. అతని మాస్తవాసి నుంచి దట... అతని చేతో మట్టి నరికి ఇచ్చినా, నుంచి నీళ్ళిచ్చినా - అనే మహా విలువైన ఔషధమై ఎలాంటి రోగాకన్నయినా క్షణంలో రూపు మార్చుకుంటుంది. అసలు అతనివన్న తెలివి ఇంకెవరికీ లేదట... పెద్ద పెద్ద వాళ్ళు తెయ్యలేని ఆపరేషనుకూడా నువ్వాయసంగా చేసేస్తాడట... అతను అవిధంగా ఎంతో వేగవంతం చేశాడట!... ఈ విధంగా అతన్ని గురించిన వార్తలు విశేషంగా ప్రచారంలోకి వచ్చేకాయి జనం దూర భారాలకయినా ఓర్చి అతని దగ్గరకి తండ్రికే తండాలుగా వచ్చి పడుతున్నారు...

ఇప్పుడు తన వోలేడంత పెట్టుబడి పెట్టాడు... అతనినిండ చాలామంది పనిచేస్తున్నారు. రోజూ రోజూకీ పేరు పెరుగుతోందేగాని తగ్గటంలేదు... ఇంకా మాతా పుడిలో ఇంత తనని- అందులోనూ వయస్సు మీరిన వాడిని ఎవరు చూస్తారు?... అయితే దానికి తను విచారించటం మానుకున్నాడు.. భగవంతుడు తనకి ఎంత రాసిపెట్టాడో అంతవరకూ సంపాదించుకున్నాడు... ఇప్పుడు తన పనిచెయ్యకుండా ఇంటిదగ్గర కూచున్నాగాని నిశ్చింతగా రోజులు వెళ్ళిపోతాయి. తన పిల్లలుకూడా వదువుకుని, వాళ్ళంతటి వాళ్ళు అయ్యేవరకూ కావలసిన ఆర్థిక సౌమ్యుకూడా ఉంది. ఆకలి అంటే మిటి?... వైగా పాతనీరుపోయి క్రాత్ర నీటికి చోటు ఇవ్వవచ్చా? అని మనస్సుకి సరిపెట్టుకుని ప్రాక్షీను కూడా మానుకున్నాడు తను.

ఎలాగూ ప్రాక్షీను కట్టిపెట్టాలి గనక అప్పుడు అలాగ మనస్సుని సమాధాన పరచుకున్నాడు గాని, కాస్త్రీరాకే తన ప్రాక్షీను మానెయ్యటానికి కారణం అని తన మనస్సులో బాగా నాటుకుపోయి ఉండటం వల్ల మాతాత్మగా కాస్త్రీ పేరు విన్నప్పుడల్లా (తన ప్రాక్షీను మానివేసి రంజేళ్ళు వైగా అయినాకాని)- ఒక విధమైన కోపం, అనూయ కలుగుతాయి... వైగా తనకి, అతనికి వయస్సులోను అనుభవంలోను ఎంత అంతరంఉందో గుర్తుకొచ్చి ఆకోపం మరింత అభ్రుతుంది. గుడుకుచ్చి పిల్లని వెక్కిరించినట్టు ఈ కాస్త్రీనిచ్చి తనచేత వైద్య వృత్తికి స్వస్తి చెప్పించాడనే ఉక్రోశం ఎక్కడకగానే ఉంది... అయితే కాస్త్రీ వచ్చి తనతో "అయ్యో!... ఇక మీరు విరమించుకోండి!" అని చెప్పతను. అతను

వచ్చాక ఏర్పడ వరిస్తేతల ప్రకాశంకల తన ఆవని చేశాడు... దీనికి ఎవరి ప్రోద్బలనూ లేదు... తన ఇమంవిద చేసినదే... అయినా కాని కాస్త్రీమీద తనకి అక్కడనుగానే ఉండికనకే వారవరోకాస్త్రీదగ్గరకి తీసుకు వెతుకున్నా మనోసరికి తనకి అంతబాధ కలిగింది. తనకి అలాగ అనిపించినచో కాని నిజానికి ఇవారే వాళ్ళు తన దగ్గరకి తీసుకువస్తే తనవద్ద ప్రస్తుతానికి ఒక్క మంచూ లేదు... కనీసం ఒక అనుపత్రయినా లేదు... ఇంటిదగ్గర రోగిని చూసి, పరీక్ష చేసి తనకూడా వాళ్ళని కాస్త్రీదగ్గరకి పంపిస్తున్నాను... ఆపని వారం తలు వారే చేస్తేదాత్రం కోపంవచ్చింది తనకి... దీనికి అంతే కారణం తన మూడు నలభై యేళ్ళపాటు అవృత్తిలోవుండి ఇరవై నాలుగు గంటలూ అనే ధ్యానంలో ఉండటమే!... అంతకంటే మరొక కారణమేదీ కనిపించదు... అన్ని సంవత్సరాలుగా అందులోఉండటంవల్ల ఏరోగిచ్చి వాడు వచ్చినా తన సలహా తీసుకు తీరాలనిపిస్తోంది. రంజేళ్ళనించి ప్రాక్షీను మానివేసినా...

ఈవిషయం జ్ఞాపకం వచ్చాక తననిచూసి తనే నవ్వుకున్నాడు కర్మగాడు— కాస్త్రీ మీద నిష్కారణంగా తన మనస్సులో కోప్పడ్డంఉదుకు...

ఇంతలో స్వేదనలో రైం అగటనూ, అక్కడ దిగవలసిన వారందరూ త్వరగా దిగటమూ జరిగాయి. కర్మగాడు తన ఆలోచనలు వదిలి ఎదురుబల్లమీద పరున్న రోగి కేసి చూస్తే ఆరోగి అక్కడ లేదు... ఇంకా చాలామంది అక్కడనుంచి వెళ్ళిపోయారు. అప్పుడు మాతాపుత్రీగా బయటకు మాళాడు. తన దిగవలసిన స్వేదన వచ్చిందని గ్రహించి వెంటనే పుస్తకాన్ని, సంచినీ రెండుచేతులా పట్టుకుని క్షణంలో ప్లాటుఫారంమీద పడ్డారు. అక్కడనుంచి తన్నుగా ఇంటికి బయటజేరారు.

శ్రీకాఫ్
దగ్గు, ఉబ్బసములకు
దివ్యోషధము
 శ్రీవత్స క్రమికల్పే & డ్రగ్స్
 ఆమిటిడి, మద్రాసు-30

కాస్త్రీ - కనుం
 అత్యంత ముఖ్యమైన వ్యాధిని నివారించే
 మి రుక్మిణి మనోలో నాన్-వెది
 ముప్పైది కోసం. రెండు ప్లీ. మనో. 1. బి. మనో.
 నిరహయ కరమైన
 నంబెకొగూడు వందలవారి
 ఇతర 54 బ్రాంచులు
 భారతదేశంలో

